

Seria 4. Niezależność zdarzeń

1. Niezależność zdarzeń

Definicja 1 Zdarzenia A i B nazywamy niezależnymi, gdy $P(A \cap B) = P(A)P(B)$.

Zad 1 Zdarzenia A_1, \dots, A_n są niezależne i mają jednakowe prawdopodobieństwo p . Jaka jest szansa, że zajdzie dokładnie jedno ?

Zad 2 Niech Ω będzie zbiorem n elementowym, $A, B \subset \Omega$ niezależne. Pokaż, że jeśli A ma i elementów wówczas B musi mieć $j = kn(NWD(i, n))^{-1}$ elementów, gdzie $k \in \{0, 1, \dots, NWD(i, n)\}$.

Zad 3 Kierowcy dzielą się na ostrożnych (jest ich 95% i taki kierowca powoduje wypadek w ciągu roku z prawdopodobieństwem 0,01) i piratów (jest ich 5%, szansa na wypadek w ciągu roku 0,5). Wybrany losowo kierowca nie spowodował wypadku w roku 1998 ani 1999. Jaka jest szansa, że spowoduje wypadek w roku 2000 ?

Zad 4 Zadanie Banacha o zapalkach. Pewien matematyk nosi w kieszeniach (lewej i prawej) po jednym pudełku zapalek. Piekroć chce zapalić sięga po pudełko do losowo wybranej kieszeni. W pełnym pudełku jest m zapalek. Jaka jest szansa, że wyciągając po raz pierwszy puste pudełko w drugiej kieszeni będzie miał k zapalek $k = 0, 1, 2, \dots, m$?

Zad 5 Król Artur urządza turniej rycerski, w którym rycerze spotykają się systemem turniejowym. Obaj uczestnicy każdego pojedynku mają równe szanse na zwycięstwo. Wśród 2^n uczestników jest dwóch braci. Jakie jest prawdopodobieństwo, że się spotkają w pojedynku ?

Zad 6 Znaleźć prawdopodobieństwo q_a ruiny gracza, który zaczyna grę z kapitałem a zł, a kończy gdy będzie miał c zł lub gdy się zrujnuje.

Zad 7 Gracz ma nieskończony kapitał i gra aż do momentu w którym wygra b zł. Znaleźć prawdopodobieństwo wygranej gracza A . Jaka jest średnia długość gry ?

Zad 8 Mamy n urn wiemy, że r -ta urna zawiera $r - 1$ kul czerwonych i $n - r$ niebieskich. Wybieramy losowo urnę, a następnie losujemy z niej bez zwracania dwie kule. Jakie jest prawdopodobieństwo, że

- Druga kula jest niebieska.
- Druga kula jest niebieska jeśli pierwsza była niebieska.

Zad 9 Przypuśćmy, że 90% kuli pomalowano na czerwono, a pozostałe 10% na niebiesko. Wykaz, że można znaleźć sześciąt wpisany w kulę o wszystkich wierzchołkach czerwonych.

Zad 10 Na odcinku wybrano losowo dwa punkty. Jakie jest prawdopodobieństwo, że można z nich zbudować trójkąt ?

2. Schemat Bernoulliego

Schematem Bernoulliego nazywamy ciąg niezależnych powtórzeń tego samego doświadczenia o dwóch możliwych wynikach, nazywanych umownie sukcesem i porażką. Poszczególne doświadczenia będziemy nazywać próbami Bernoulliego.

Twierdzenie 1 Prawdopodobieństwo zajścia dokładnie k sukcesów w schemacie Bernoulliego n prób z prawdopodobieństwem sukcesu w pojedynczej próbie równym p wynosi $\binom{n}{k} p^k (1 - p)^{n-k}$.

Zad 11 Rzucono 10 razy kostką. Jaka jest szansa otrzymania

- 6 oczek co najmniej raz ?
- 5 oczek co najmniej raz ?

Zad 12 Dwie osoby rzucają n razy symetryczną monetą. Jakie jest prawdopodobieństwo, że każda z nich otrzyma tę samą liczbę orłów?

Zad 13 Obliczyć prawdopodobieństwo otrzymania parzystej liczby sukcesów w ciągu n prób Bernouliego z prawdopodobieństwem sukcesu w pojedynczej próbie równym p .

Zad 14 Jakie jest prawdopodobieństwo, że przy wielokrotnym rzucaniu parą kostek sześciennych suma oczek 8 wypadnie przed sumą oczek 7.

Zad 15 Rzucamy monetą tak długo, aż wypadną trzy orły. Jaka jest szansa, że gra się zakończy po parzystej liczbie rzutów?

Zad 16 Do kina ponumerowanego zbiorem $[n]$ przychodzi n -widzów. Pierwsza osoba losowo zajmuje złe miejsce. Każda następna osoba zajmuje swoje miejsce chyba, że jest zajęte. Wówczas losowo zajmuje jedno z pozostałych wolnych miejsc. Jaką szansę ma ostatnia osoba na zajęcie swojego miejsca.

3. Lemat Borela-Canteli

Lemat 1 Niech $\limsup A_n = \bigcap_{m=1}^{\infty} \bigcup_{n=m}^{\infty} A_n$, $\liminf A_n = \bigcup_{m=1}^{\infty} \bigcap_{n=m}^{\infty} A_n$

- Jeśli $\sum_{n=1}^{\infty} \mathbf{P}(A_n) < \infty$, to $\mathbf{P}(\limsup A_n) = 0$.
- Jeśli zdarzenia A_1, A_2, \dots są niezależne i $\sum_{n=1}^{\infty} \mathbf{P}(A_n) = \infty$, to $\mathbf{P}(\limsup A_n) = 1$.

Zad 17 Niech A_k będzie ciągiem liczb naturalnych podzielnych przez k . Wykazać, że nie istnieje na \mathbb{N} takie p -stwo \mathbf{P} , że $\mathbf{P}(A_k) = \frac{1}{k}$.